

Fokker F.XX, Fokker's Fastest Trimotor

Net als je denkt dat er over elk in Nederland gebouwd vliegtuig zo langzamerhand wel een boek geschreven is en er eigenlijk niets nieuws meer is toe te voegen, wordt er aangekondigd dat er een schitterend boek over de Fokker F.XX gepubliceerd gaat worden. En ja, over dat vliegtuigtype is eigenlijk niet echt veel op papier gezet. Natuurlijk in publicaties die de geschiedenis van Fokker of de KLM beschrijven, maar niet specifiek over dit vliegtuig type en dus ook niet over de enige gebouwde F.XX.

Luchtvaarthistoricus Rob Mulder heeft deze lacune opgevuld met zijn in februari 2025 verschenen boek die de geschiedenis van de PH-AIZ "Zilvermeeuw" beschrijft. Persoonlijk ben ik zeer geïnteresseerd in de F.XX omdat ik een aantal jaren gelden een radio grafisch bestuurd model gebouwd heb en daar al een aantal jaren met veel plezier mee vlieg. Dit boek moet dan ook zeker een plaats krijgen op mijn toch al redelijk goed gevulde boekenplank.

Mijn exemplaar heb ik mogen ontvangen uit handen van Rob Mulder op de Amsterdam Aviation Collectors Fair 2025. Het is werkelijk een prachtig boek geworden. Op A4 formaat en in de opmaak en stijl zoals zo langzamerhand bekend is van de uitgever "European Airlines" van boeken als "De Havilland DH.91", "Lockheed Model 9B Orion" en "The Fokker Fours (F.32, F.XXXVI en F. XXII)". Kwalitatief goede boeken met een harde kaft en gedrukt op zeer mooi papier waar de vele foto's tot hun recht komen. Een aantal zullen bekend voorkomen uit andere publicaties over KLM en Fokker, maar ik heb het zeer sterke vermoeden dat er grote moeite is gestoken in het opwaarderen van de foto kwaliteit.

Rob Mulder weet met een aangename schrijfwijze de gehele geschiedenis van dit, in mijn ogen mooiste Fokker vliegtuig te vertellen. Van de eerste schetsen en besprekingen met potentiële klanten als KLM, maar ook A.B.A. en Air Orient, tot de laatste vluchten in de Spaanse burgeroorlog. Ondanks dat er slechts één exemplaar van de F.XX is gebouwd, de PH-AIZ "Zilvermeeuw", heeft dit ene vliegtuig een interessante levensloop genoten. De ontwikkeling wordt uitgebreid beschreven. Van de eisen van de KLM en de vele veranderingen die het model heeft moeten ondergaan voordat daadwerkelijk de bouw werd aangevangen. Het certificatie proces, de meetvluchten en de door de RSL verlangde verbeteringen waarvan de uiterlijk meest zichtbare de verlengde motorgondels zijn geweest. En natuurlijk ook de operationele dienst van het vliegtuig bij de KLM wordt uitvoerig beschreven.

Als op 18 December 1933 de "Zilvermeeuw" geen motorproblemen had gekregen, dan had zij de beroemde kerstpostvlucht naar Nederlands Indië gevlogen en had de "Pelikaan" in haar schaduw mogen staan. De werkelijkheid is helaas anders, maar de F.XX heeft daarna zeer goede en betrouwbare diensten geleverd aan de KLM met vluchten op het Europese netwerk en dan vooral de route Londen – Amsterdam – Berlijn. De Zilvermeeuw vloog op jaarbasis de meeste uren, hetgeen geen enkel ander vliegtuig op dat moment in dienst bij de KLM kon nadoen.

Uiteindelijk moest de "Zilvermeeuw", en ook de "Pelikaan" hun meerdere moeten erkennen in de Douglas DC-2 en in september 1936 zijn ze met twee andere KLM Fokkers via een Franse dekmantel in de Spaanse burgeroorlog terecht gekomen alwaar zij hun vroegtijdig einde hebben gevonden. Ook dit hoofdstuk uit de F.XX geschiedenis wordt in het boek beschreven.

Naast de vele foto's en tekeningen zijn er profiel aanzichten van de F.XX opgenomen in de kleuren van de KLM, maar ook het camouflage schema waarmee zij in Spanje rondvloog. En als laatste, en daar ben ik zeer trots en dankbaar voor, heeft Rob Mulder twee pagina's opgenomen van mijn RC-model van de F.XX.

Al met al een prachtig boek die ik kan aanbevelen aan iedereen geïnteresseerd is de Nederlandse burger luchtvaart. En hou ook de activiteiten van Rob Mulder goed in de gaten. Op niet al te lange termijn verschijnen van hem ook een boek over de Fokker F.VIII en een boek over de Fokkers F.IX, F.XII en F.XVIII. Ik ga maar alvast ruimte maken op mijn boekenplank.

Auteur:	Rob. J. M. Mulder
Formaat:	184 pagina's, 210x224mm (A4), 207 foto's, 14 tekeningen en 17 kleuren profielen.
Taal:	Engels
Uitgever:	European Airlines Rob Mulder (Europeanairlines.no)
ISBN:	978-82-93450-35-1
Verkrijgbaar bij:	Luchtvaart Hobbyshop (aviationmegastore.com)

FOKKER F.XX

Fokker's Fastest Trimotor

THE FEW

Rob J. M. Mulder

European Airlines Books

NEW BOOK!

FOKKER F.XX - Fokker's Fastest Trimotor

184 pages, 210x224mm (A4), 207 photographs, of which 19 in colour, 1 cutaway, 13 drawings, 12 color profiles and 3 paintings.

Price: £ 32 *

* + pp - local VAT or custom charges not included

Order your copy now at WWW.EUROPEANAIRLINES.NO

European Airlines Rob Mulder, Norway